

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Zastępca
Rzecznika Praw Obywatelskich
Stanisław TROCIUK

Warszawa, 12/01/2009r.

RPO-603603-V-JS/08

Pan
gen.insp. Andrzej Matejuk
Komendant Główny Policji

Szanowny Panie Komendancie

Do Rzecznika Praw Obywatelskich wpływają pisma od najemców lokali mieszkalnych, będących w dyspozycji organów Policji, zainteresowanych wykupem zajmowanych lokali. Z pism tych wynika, że właścicielem większości tych lokali są gminy, które uzależniają możliwość wykupu lokalu od uzyskania przez najemcę zgody właściwego organu Policji na zrzeczenie się prawa dysponowania tym lokalem.

Ze zgłaszanych do Rzecznika spraw wynika, że organy Policji nie stosują jednolitego sposobu postępowania z napływającymi do nich wnioskami. Jedne z nich, w prowadzonej z wnioskodawcami korespondencji powołują się na ustalenia zawarte i przekazane im do stosowania w piśmie Zastępcy Komendanta Głównego Policji z dnia 25 maja 2006 r. i wyrażają zgodę na zrzeczenie się prawa dysponowania lokalem jedynie w sytuacji, gdy powierzchnia lokalu mieszkalnego nie przekracza o więcej niż o 10 m² powierzchni lokalu przysługującego tej osobie, zgodnie z normami zaludnienia określonymi w przepisach § 2 i § 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 maja 2005 r. w sprawie szczegółowych zasad przydziału, opróżniania i norm zaludnienia lokali mieszkalnych oraz przydziału i opróżniania tymczasowych kwater przeznaczonych dla policjantów (Dz. U. Nr 105, poz. 884 ze zm.). Takie stanowisko zajął m.in. Komendant Miejski Policji w Zabrze w piśmie z dnia 11 czerwca 2008 r. l.dz. F-1049/07 skierowanym do Pana Franciszka K.

Natomiast inne organy Policji informują wnioskodawców, że w Komendzie Głównej Policji trwają prace nad kompleksowym uregulowaniem zasad gospodarowania przez

jednostki organizacyjne Policji posiadany zasobem mieszkaniowym i do czasu opracowania tych regulacji wstrzymano rozpatrywanie wniosków w sprawie zrzeczenia się dyspozycyjności lokali, w celu umożliwienia ich wykupu. Taką praktykę stosuje m. in. Komenda Główna Policji. Przy czym podkreślić pragnę, że z posiadanych przez Rzecznika informacji wynika, że o wstrzymaniu rozpatrywania wniosków o zrzeczenie się dyspozycyjności do czasu zakończenia prac regulujących sprawę mieszkaniowe policjantów, wnioskodawcy są informowani co najmniej od września 2006 r, a więc od ponad dwóch lat. O powyższym świadczy m. in. prowadzona w tej sprawie korespondencja z Panią Anną M. (pisma KG z dnia 6 września 2006 r. znak: Cam/s/ 7788/2006 i z dnia 9 sierpnia 2007 r. Cam/s/7208/07). W nadesłanym do Rzecznika piśmie zainteresowana podnosi, że do chwili obecnej nie została poinformowana czy i ewentualnie kiedy składane przez nią wnioski zostaną rozpatrzone.

Zgodnie z art. 88 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2007 r. Nr 43, poz. 277 ze zm.) do właściwych organów Policji należy realizacja ustawowego obowiązku zapewnienia policjantowi w służbie stałej prawa do lokalu mieszkalnego w miejscowości, w której pełni służbę, lub w miejscowości pobliskiej, z uwzględnieniem liczby członków rodziny. Stosownie do art. 90 ustawy o Policji na lokale mieszkalne dla policjantów przeznaczają się lokale będące w dyspozycji ministra właściwego do spraw wewnętrznych lub podległych mu organów, uzyskane w wyniku ich działalności inwestycyjnej albo od terenowych organów rządowej administracji ogólnej, stanowiące własność gminy lub zakładów pracy, a także zwolnione przez osoby, które decyzje o przydziale uzyskały z jednostek podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych.

Ustawa o Policji stanowi, że dla policjantów przeznaczają się lokale będące w „dyspozycji” ministra właściwego do spraw wewnętrznych lub podległych mu organów. Jednocześnie obowiązujące uregulowania prawne nie określają w jakiej formie prawnej następuje przekazanie i przejęcie lokali w dyspozycję właściwych organów Policji, ani też jaką formę powinno przybierać zrzeczenie się prawa do dysponowania określonym lokalem mieszkalnym. Nie zostało zdefiniowane także samo pojęcie „lokalu w dyspozycji”. W wyroku z dnia 20 czerwca 2002 r. (sygn. akt I CKN 683/00, Biul. SN 2003, Nr 2, poz. 10) Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że lokalem będącym w dyspozycji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w rozumieniu art. 90 ust.1 ustawy o Policji jest lokal, co do którego decyzja o jego przydziale lub o jego opróżnieniu należy do kompetencji jednostek podległych temu organowi. Uwzględniając powyższe przyjąć należy, że właściciel lokalu będącego w

dyspozycji Policji zgadza się, aby każdorazowo do zasiedlenia tego lokalu mieszkalnego właściwy organ Policji wskazał najemcę, któremu w drodze decyzji administracyjnej lokal ten jest przydzielony. Decyzja o przydziale lokalu stanowi natomiast podstawę do zawarcia umowy najmu pomiędzy najemcą (wskazany w decyzji policjantem), a właścicielem lokalu.

Uwzględniając fakt, iż na organach Policji ciąży obowiązek zapewnienia policjantom lokalu mieszkalnego w miejscu pełnienia służby lub miejscowości pobliskiej, przyjąć należy, że realizując to zadanie organy Policji zobowiązane są prowadzić określoną politykę mieszkaniową umożliwiającą realizację tego obowiązku, a co za tym idzie organy te uprawnione są do samodzielnego decydowania o lokalach będących w ich dyspozycji, w tym także o zrzekaniu się dyspozycyjności konkretnego lokalu.

Nie kwestionując uprawnień organów Policji do podejmowania samodzielných decyzji w sprawie wyrażenia zgody na zrzeczenie się prawa dysponowania lokalami przekazanymi im przez inne podmioty, na zabezpieczenie potrzeb mieszkaniowych policjantów, pragnę podkreślić, że w ocenie Rzecznika kwestie regulujące przedmiotowe zagadnienie powinny być określone w sposób precyzyjny, zapewniający jednolite zasady i warunki ich stosowania przez wszystkie organy Policji. Tymczasem, jak wskazano wyżej, obecnie brak jest jednolitych zasad w tym zakresie. Różna jest także praktyka postępowania ze zgłaszanymi wnioskami osób zainteresowanych nabyciem zajmowanych lokali.

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147) przekazuję Panu Komendantowi powyższe uwagi i zwracam się z uprzejmą prośbą o ustosunkowanie się do przedstawionego problemu i zajęcie stanowiska w przedmiotowej sprawie. Proszę także o poinformowanie na jakim etapie legislacyjnym znajdują się powołane wyżej prace zmierzające do uregulowania kwestii mieszkaniowych policjantów i czy regulacje te obejmują także kwestie związane z przedmiotowym zagadnieniem.

W załączeniu przekazuję kserokopię powołanej wyżej korespondencji prowadzonej z wnioskodawcami.

Załącz. 3

Z poważaniem

/-/ Stanisław Trociuk